

त्रायं जनपदसमवायः **MAĀĀH.** 174, 2. नानाजनपदाकीर्णो स्थाने **RĀĀA-TAR.** 3, 228. तेषां निवासो जनपदः **P.** 4, 2, 51, Sch. सार्थो ऽयं चेदिराजस्य — गन्ता जनपदम् **N.** 12, 100. कोशलो नाम मुदितः स्फीतो जनपदेो मरुतः । निविष्टः सरयूतीरे **R.** 1, 3, 5, 8, 12, 26, 17, 2, 67, 8, 4, 43, 5. ब्रह्मावर्तं जनपदम् **MĀGH.** 49. दान्तिपात्ये जनपदे **PAÑĀT.** 3, 9, 104, 5, 234, 5. **BHĀG.** P. 1, 6, 11, 14, 20. Am Ende eines adj. comp. f. **श्री R.** 3, 61, 27. — Vgl. जनपद.

जनपदाधिप (जनपद + अधिप) m. Gebieter des Volkes oder Reiches, Fürst, König **DAṢ.** 1, 48.

जनपदिन् (von जनपद) m. dass. **P.** 4, 3, 100.

जनप्रवाद (जन + प्र) m. das Gerede der Leute **H.** 270. **MBh.** 2, 2507 (pl.). **RĀĀA-TAR.** 3, 193.

जनप्रिय (जन + प्रिय) den Menschen lieb, m. 1) Bein. **Çiva's Çiv.** — 2) Koriander. — 2) N. eines Baumes (s. शोभाञ्जन) **RĀĀN.** im ÇKDr.

जनभक्त (जन + भक्त) adj. Menschen verschlingend (**SĀJ.**: die M. liebend oder von den M. zu lieben): सत्रासुद्धिं जनभक्ता जनसुख्यवर्ना युधमः **RV.** 2, 21, 3.

जनभृत् (जन + भृत्) adj. Leute erhaltend **VS.** 10, 4.

जनमरुक (जन + म) m. Epidemie **VARĀH. BRH.** S. 78, 24 = 93, 5.

जनमेजय (जनम्, acc. von जन, + एजय) m. **P.** 3, 2, 28. **VOP.** 26, 51. N. pr. eines **Pārikshita TRIK.** 2, 8, 20. **ÇAT.** Br. 11, 3, 5, 13, 13, 5, 4, 1. **AIT.** Br. 4, 27, 7, 34, 8; 41. **ÇĀNH.** Çr. 16, 8, 25, 9, 1. **MBh.** 1, 3743, 12, 5596. fgg. **HARIV.** 18. fgg. 1813, 11063. fgg. **DAṢ.** 2, 41. **VP.** 437, 461. eines Sohnes des **Kuru MBh.** 1, 3740. **HARIV.** 1608. des **Pūru** 1635. **MBh.** 1, 3764. **VP.** 447. **BHĀG.** P. 9, 20, 2. des **Puramāgaja HARIV.** 1671. **VP.** 444. des **Somadatta** 354. des **Sumati BHĀG.** P. 9, 2, 36. des **Srñgaja** 23, 2. — N. pr. eines **Nāga PAÑĀV.** Br. 23, 15 in **Ind. St.** 1, 35. **MBh.** 2, 362. — eines Mitarbeiters an der **HĀRĀVALI HĀR.** 277.

जनयति (von जन्) f. das Zeugen: जनयत्यै त्वा सं योमि **VS.** 1, 22.

जनयत्त (wie eben) adj. zeugend u. s. w. **VOP.** 26, 165.

जनयित् (wie eben) 1) m. Erzeuger, Vater **P.** 6, 4, 53, Sch. **TRIK.** 2, 6, 7. **H.** 536. **M.** 9, 142. **MBh.** 1, 3915. **DAṢ.** 1, 37. स किं राजा दशरथः पिता जनयिता मम **R.** 2, 111, 11. **KATHĀS.** 22, 16. **BHĀG.** P. 1, 12, 26. — 2) f. यित्री Mutter **AK.** 2, 6, 4, 29. **H.** 538. **RĀĀA-TAR.** 3, 108. — Vgl. जनित्.

जनयितव्य (wie eben) adj. zu zeugen, zu erzeugen, hervorzubringen: सा खलु विवेकेनोपनिषदेव्याम् — जनयितव्या **PRAB.** 12, 8. बुद्धा हि स्वकार्ये ऽदंकारे जनयितव्ये **Schol.** bei **WILS. SĀMĀHJAK.** S. 44. — Vgl. जनितव्य.

जनयिष्ठु (wie eben) m. Erzeuger: एवमेते समुत्पन्ना मरुतो जनयिष्ठवः **MBh.** 9, 2222.

जनयोपन (जन + यो) adj. die Leute hemmend, — irre machend, — plagend: क्राडस्य पुल्लवधो मृगः कर्मणं जनयोपनः **RV.** 10, 86, 22. क्रव्यादं निर्णुदामसि यो अग्निर्जनयोपनः **AV.** 12, 2, 15.

जनर् s. जनस्.

जनर्ष (जन + र्ष) m. das Gerede der Leute **LAKSHMANASENA** im ÇKDr.

जनर्षाज् (जन + र्षाज्) m. Menschenherrscher **VS.** 5, 24.

जनर्षाजन् (जन + र्षा) m. dass. **RV.** 1, 53, 9.

जनलोक (जन + लोक) m. Bez. einer über **Maharloka** gelegenen Welt, in der die Söhne **Brahman's** und andere fromme Leute ihren Sitz

haben, **Ind. St.** 2, 178. **VP.** 48, 213, 632. **BHĀG.** P. 2, 5, 39. **MĀRK.** P. 46, 40, 47, 9. **SKANDA-P.** im ÇKDr. — Vgl. जन 1, b, जनत्, जनस्, जनोलोक.

जनवल्लभ (जन + व) 1) adj. den Menschen lieb. — 2) m. N. einer Pflanze (श्वेतैरादित) **RĀĀN.** im ÇKDr.

जनवाद (जन + वाद्) m. das Gerede der Leute, Geschwätz, Geklatsch **gaṇa** कथादि zu **P.** 4, 4, 102. **AK.** 3, 4, 106, 92. 24, 161. **HALĀI.** im ÇKDr. **M.** 2, 179. **MBh.** 2, 563. 12, 5942. **VARĀH. BRH.** S. 96, 10. n. (!) **MBh.** 14, 1035. — Vgl. जनैवाद, जनैवाद.

जनवादिन् (von जनवाद) m. Schwätzer, Neuigkeitskrämer **VS.** 30, 17.

जनविद् (जन + विद्) adj. Leute besitzend, von **Agni KAUC.** 78.

जनश्री (जन + श्री) adj. zu den Menschen kommend **Nir.** 6, 4 (जात-श्री). von **Pūshan RV.** 6, 35, 6.

जनश्रुत (जन + श्रुत) unter den Leuten bekannt, m. N. pr. eines Mannes **ÇĀMĀ.** zu **KHĀND.** **UP.** 4, 1, 1. f. **श्री N.** pr. eines Weibes **SĀJ.** zu **AIT.** Br. 1, 25. — Vgl. जानश्रुति, जानश्रुतेय.

जनश्रुति (जन + श्रुति) f. Gerücht **AK.** 1, 1, 5, 7, 3, 4, 14, 78. **H.** 259.

जनस् (von जन्) n. 1) parox. genus: पाथो न पायुं जनसी उभे घ्नन् der den Pfad gleichsam hütet, der zu beiderlei Wesen (Menschen und Göttern) führt **RV.** 2, 2, 4. — 2) indecl. जनस् und vor weichen Lauten जनर्, = जनत् **Ind. St.** 2, 7. Bez. einer der 7 Welten, der über **Maharloka** gelegenen: भूर्भुवः स्वर्मर्कनस्तपः सत्यम् **VEDĀNTAS.** (Allah.) No. 70. जनस्तपःसत्यनिवासिनः **BHĀG.** P. 3, 13, 25, 43; vgl. जन 1, b, जनलोक, जनोलोक.

जनस्य (जन + स्य) adj. unter Menschen lebend **BHĀG.** P. 7, 13, 56.

जनस्थान (जन + स्थान) n. N. pr. eines Theiles des **Daṇḍaka-Waldes MBh.** 3, 11199, 15986, 9, 2256, 13, 1715. **R.** 1, 1, 44, 3, 1, 16, 18, 4, 56, 23. **RAGH.** 12, 42, 13, 22.

जनाधिनाथ (जन + अधिनाथ) m. 1) Oberherr der Menschen, König. — 2) Bein. **Vishṇu's Wils.**

जनाधिप (जन + अधिप) m. Beherrscher der Menschen, Fürst, König **N.** 12, 8, 62, 20, 10. **BHĀG.** 2, 12. **MBh.** 2, 1727, 12, 7883. Am Ende eines adj. comp. f. **श्री R.** 2, 57, 7.

जनात् (जन + अत्) m. 1) ein von Menschen fernliegender Ort, eine von Menschen nicht bewohnte Gegend: द्वरे जनान्निलयाः (मृगाः) im Gegens. zu अतीवामन्निलयाः **SUÇR.** 1, 204, 5. = देश Gegend **DHANAĀ-ĠAJA** im ÇKDr. — 2) die Nähe einer Person **SĀH.** D. 425. — 3) Bein. **Jama's**, der den Menschen den Tod bringt, **BHĀG.** P. 6, 8, 16.

जनात्तिकम् (जन + अत्तिकम्) adj. leise zur zunächst stehenden Person (als scenische Bemerkung im Schauspiel) **SĀH.** D. 425. Sch. zu **ÇĀK.** 13, 12. **TRIK.** 2, 8, 30. **ÇĀK.** 13, 12, 23, 13, 95, 19. **VIR.** 12, 11, 32, 12. **DHĀR-TAS.** 92, 17.

जनौपन (जन + उपन) adj. zu den Menschen führend: पन्थानः **AV.** 12, 1, 47.

जनार्षव (जन + र्षव) m. ein grosser Zug Menschen, Karavane **N.** 13, 16.

जनार्दन (जन + अर्दन) **gaṇa** नन्ध्यादि zu **P.** 3, 1, 134. **VOP.** 26, 29, 1) Bein. **Vishṇu's** oder **Kṛshṇa's** (die Menschen aufregend, bedrängend, beunruhigend) **AK.** 1, 1, 1, 14. **H.** 214. **MBh.** 3, 8102. दस्युत्रासाञ्जनार्दनः 5,